

Informe sobre a necesidade do cumprimento das distancias establecidas para as explotacións gandeiras no artigo 39 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, en relación a unha canceira deportiva

ANTECEDENTES

ÚNICO.- O 04.11.2024 tivo entrada no Rexistro Xeral da Xunta de Galicia (núm. 2024/3133500) unha solicitude do alcalde do Concello de Sandiás, na que formula a seguinte consulta á Xunta Consultiva en Materia de Ordenación do Territorio e Urbanismo, en relación cunha solicitude de licenza en solo rústico de protección agropecuaria para edificación e actividade de canceira deportiva:

"Informe da necesidade ou non de cumprimento de distancia a núcleos e vivenda máis próxima conforme ao artigo 39 da Lei do solo de Galicia e 62 do seu regulamento de desenvolvemento. De ser necesario o cumprimento de distancias, infórmese sobre que distancias debería cumprir e se se debe cumprir a distancia a vivenda se esta se atopase na situación prevista no artigo 90.2 da Lei do Solo de Galicia."

CONSIDERACIÓNS XURÍDICAS

PRIMEIRA.- Segundo o disposto no artigo 2.1.b) do Decreto 36/2022, do 10 de marzo, polo que se crea e regula a Xunta Consultiva en Materia de Ordenación do Territorio e Urbanismo, correspóndelle a este órgano consultivo a emisión de informes sobre a aplicación e interpretación da normativa vixente en materia de ordenación do territorio e urbanismo que sometan á súa consideración as entidades que figuran no seu artigo 15, entre as que se atopan as entidades locais de Galicia.

SEGUNDA.- O Concello de Sandiás conta cun Plan Xeral de Ordenación Municipal (PXOM) aprobado definitivamente o 13.07.2007 e publicado no DOG do 28.08.2007.

O PXOM de Sandiás está adaptado á Lei 9/2002, do 30 de decembro, de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galicia, polo que, ao abeiro do establecido no número un da disposición transitoria primeira da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia (en adiante, LSG), conservará a súa vixencia ata a súa revisión ou adaptación a ela, consonte as regras previstas na citada disposición.

En concreto, atendendo ao seu apartado d), ao solo rústico aplicaráselle o disposto para este tipo de solo na Lei 2/2016, do 10 de febreiro, e no Decreto 143/2016, do 22 de setembro, polo que se aproba o seu Regulamento de desenvolvemento (RLSG).

TERCEIRA.- A consulta municipal ten por obxecto determinar a necesidade do cumprimento das distancias establecidas para as explotacións gandeiras no artigo 39 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, en relación a unha canceira deportiva.

Tal e como se indica na propia solicitude, unha canceira deportiva defínese como un *"núcleo zoolóxico dedicado ao fomento, á cría e ao coidado de cans coa finalidade da práctica dalgunha modalidade deportiva, incluída a actividade cinexética, que albergue unha cantidade superior a dez exemplares maiores de tres meses de idade, ou quince cans maiores de tres meses de idade no caso de canceiras deportivas dedicadas á actividade cinexética"*, de conformidade co artigo 4.18 da Lei 4/2017, de 3 de outubro, de protección e benestar dos animais de compañía en Galicia.

Os artigos 35.1.h) da LSG e 50.1.h) do RLSG prevén, entre os usos admisibles en solo rústico, as *construcións e instalacións destinadas ao apoio da gandaría extensiva e intensiva, granxas, currais domésticos e establecementos en que se aloxen, manteñan ou críen animais e instalacións apícolas*; estas construcións deberán responder ás características, dimensións e configuración propias do medio rural, non podendo destinarse, en ningún caso, a uso residencial ou de recreo, polo que queda prohibido que contén con instalacións propias de vivendas.

As devanditas actuacións están sometidas á obtención do título habilitante municipal de natureza urbanística, sen necesidade de autorización autonómica previa, en virtude do establecido no artigo 36.1 da LSG. En consecuencia, as instalacións destinadas *ao fomento, á cría e ao coidado de cans coa finalidade da práctica dalgunha modalidade deportiva, incluída a actividade cinexética*, en tanto que instalacións nas que se aloxan, manteñen ou crían animais, constitúen un uso permitido no solo rústico.

En todo caso e, segundo o artigo 36.2 da LSG, no solo rústico de especial protección será necesario obter a autorización ou informe favorable do órgano que ostente a competencia sectorial correspondente con carácter previo á obtención do título habilitante municipal ou autorización autonómica nos casos nos que esta fose preceptiva.

Así mesmo, o artigo 39 LSG enumera as condicións xerais de edificación que debe cumprir todo tipo de edificacións ou instalacións no solo rústico; nomeadamente, na súa letra g), tras establecer o réxime das distancias urbanísticas que deben cumprir as explotacións gandeiras respecto dos núcleos rurais ou urbanos e das vivendas máis próximas, as define nos seguintes termos:

"[...] Para os efectos desta lei, considérase explotación gandeira a unidade técnico – económica caracterizada pola existencia dunhas instalacións e un conxunto de animais, así como outros bens que, organizados polo seu titular, sirvan para a cría, produción e reprodución de animais e a obtención de produtos gandeiros ou prestación de servizos complementarios".

Esta definición recóllese co mesmo teor literal no artigo 62 do RLSG, que no seu número 3 precisa que *“o previsto neste artigo enténdese sen prexuízo do previsto na lexislación sectorial que resulte de aplicación”*.

CUARTA.- Exposto o marco normativo aplicable, cómpre analizar a actuación pretendida no marco das previsión da lexislación sectorial, e a súa consideración ou non como explotación gandeira aos efectos urbanísticos e, polo tanto, de cumprimento das distancias esixidas na letra g) antes sinalada.

A tal efecto, cabe sinalar que a *Lei 8/2003, de 24 de abril de sanidade animal*, define no seu artigo 3.2 o que considera *animais de produción, indicando que se trata daqueles animais de produción, reprodución, cebo ou sacrificio, incluídos os animais de peletería ou de actividades cinexéticas, e os silvestres mantidos, cebados ou criados, para a produción de alimentos ou produtos de orixe animal, ou para calquera outro fin comercial ou lucrativos, quedando expresamente excluídos os cans, gatos ou furóns*, e sinalando así mesmo, que os animais de produción só se considerarán animais de compañía no suposto de que, perdendo o seu fin produtivo, o propietario decidira inscribilo como animal de compañía no rexistro correspondente.

A lexislación galega de benestar animal, *Lei 4/2017, de 3 de outubro, de protección e benestar dos animais de compañía de Galicia*, exclúe expresamente no seu artigo 2.1, do obxecto da lei, entre outros e, por tanto, da consideración de animais de compañía, aos animais de produción destinados ao seu aproveitamento.

Seguindo co marco estatal, o *Real Decreto 479/2004, do 26 de marzo, polo que se establece e regula o Rexistro xeral de explotacións gandeiras*, que se aplica aos animais de produción en todo o territorio nacional, define no seu Anexo III como explotación gandeira de produción e reprodución: aquelas que manteñen e crían animais, ben co obxecto de obter unha finalidade lucrativa das súas producións (incluíndo os animais selectos, seme ou embrións), ben para o seu destino ao consumo familiar.

En consecuencia, todas estas definicións permiten apreciar que no concepto de animais de produción quedan englobados tanto todos aqueles que se críen ou manteñan para produción alimentaria, como aqueles que se produzan cunha finalidade comercial ou lucrativa, descartando desta categoría aos animais de compañía e, en todo caso, aos cans, gatos ou furóns.

Polo tanto, aos efectos urbanísticos, non é de aplicación a unha cancela deportiva o réxime de distancias establecido no apartado g) do citado artigo 39 da LSG; sen prexuízo de que teña que cumprir o disposto na restante normativa sectorial que puidese resultar de aplicación.

QUINTA.- A Xunta Consultiva en Materia de Ordenación do Territorio e Urbanismo xa tivo ocasión de pronunciarse sobre a interpretación do concepto de explotación gandeira aos efectos do cumprimento das distancias do artigo 39 da LSG no informe emitido no expediente XCP-24/033, que pode consultarse na seguinte ligazón:

<https://territoriourbanismo.xunta.gal/gl/xunta-consultiva/informes-instruccions-estudos/relacion-informes-publicados>

CONCLUSIÓN

O concepto de explotación gandeira caracterízase polo destino das instalacións á cría, produción e reprodución de animais e á obtención de produtos gandeiros ou prestación de servizos complementarios, polo que, á vista da normativa sectorial e das determinacións da lexislación urbanística aplicables, pode concluírse que as instalacións para unha canceira deportiva non teñen a consideración de explotación gandeira, polo que non resulta aplicable o réxime de distancias establecido no artigo 39 da LSG, sen prexuízo do cumprimento da normativa sectorial que puidese resultar aplicable.

O que se informa aos efectos oportunos, facendo constar a imposibilidade de resolver por vía de informe cuestións relativas a expedientes urbanísticos concretos de competencia municipal e que, de conformidade co disposto no artigo 16 do Decreto 36/2022, do 10 de marzo, este informe non é vinculante, pero ten carácter interpretativo da norma ou situación obxecto de exame e aplicación.